

SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE «INNOVATIONS IN MEDICINE AND PHARMACY: CONTRIBUTION OF YOUNG SCIENTISTS»

Date: February 28, 2025

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ІННОВАЦІЇ В МЕДИЦИНІ ТА ФАРМАЦІЇ: ВНЕСОК МОЛОДИХ ВЧЕНИХ»

Дата проведення: 28 лютого 2025 р.

МЕДИЧНА ТА СОЦІАЛЬНА СКЛАДОВІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я /
MEDICAL AND SOCIAL COMPONENTS OF PUBLIC HEALTH

КОНЦЕПЦІЯ «ХВОРОБИ Х» ТА ПАНДЕМІЯ COVID-19

Короленко В. В.

Науковий керівник: к.мед.н., доц. Мохорт Г. А.

Кафедра епідеміології та доказової медицини

Завідувач кафедри: к.мед.н., доц. Петрусевиц Т. В.

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Київ, Україна

Актуальність: пандемії можуть призвести до величезної кількості захворювань, смертей, впливати на систему охорони здоров'я, перевантажуючи її, можуть мати соціальні, економічні, психологічні наслідки. Для покращення аспектів готовності та реагування на надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) пріоритизувала хвороби, що можуть спричинити епідемії та пандемії в найближчому майбутньому, і проти яких відсутні або існує небагато контрзаходів. У грудні 2015 року був опублікований перший такий список. У 2018 році до списку пріоритетних захворювань, що вимагають термінової уваги за була включена «хвороба Х». Згідно з ВООЗ, «хвороба Х» є терміном, що «представляє знання про те, що серйозна міжнародна епідемія може бути спричинена патогеном, який наразі невідомий, щоб спричинити захворювання людини».

Грудень 2019 року став початком глобальної загрози – нового коронавірусу SARS-CoV-2, поширення якого ВООЗ визнала надзвичайною ситуацією в галузі охорони здоров'я, що має міжнародне значення (PHEIC), а в березні 2020 року – пандемією.

Мета роботи: аналіз і узагальнення наукових публікацій, що стосуються концепції «хвороби Х» та пандемії COVID-19.

Методи дослідження: у дослідженні застосовано бібліосемантичний метод. Матеріалами дослідження стали закордонні та українські наукові публікації, що охоплюють аспекти досліджуваної проблематики.

Результати: деякі дослідники висловили думку, що пандемія COVID-19, спричинена SARS-CoV-2, що викликав глобальну кризу, внаслідок чого виникли серйозні виклики для сфери охорони здоров'я, економіки та соціальної стабільності була першою «хворобою Х».

У своїй промові Генеральний директор ВООЗ Тедрос Адханом Гебрейесус на Саміті урядів світу 12 лютого 2024 року зазначив, що «COVID-19 був хворобою Х – новим патогеном, який спричинив нову хворобу».

Поточний список захворювань, що становлять ризик для громадського здоров'я через їхній епідемічний потенціал та/або через відсутність чи недостатність контрзаходів, опублікований ВООЗ, містить COVID-19 та «хворобу Х».

Висновки: досвід пандемії COVID-19 продемонстрував, як швидко може поширюватися новий вірус, підкреслюючи необхідність забезпечення готовності до боротьби з невідомими інфекційними загрозами. Зміцнення міжнародної співпраці, розширення систем моніторингу та вдосконалення механізмів реагування є критично важливими аспектами, оскільки ймовірно, що майбутня боротьба з «хворобою Х» вимагатиме ще більш злагоджених та комплексних заходів для забезпечення збереження здоров'я населення.

Ключові слова: COVID-19, пандемія, «хвороба Х», SARS-CoV-2, громадське здоров'я.